

Viering zondag 01/05/2022 Don Boscogemeenschap Kessel-Lo

Terug naar de rivier

Welkom en kruisteken

Gezegend het licht van deze morgen, en het is een prachtig licht deze morgen.
Gezegend ieder woord dat kracht geeft en bezielt.
Gezegend ieder van u, om wie je bent,
om wat ons samenbrengt,
in naam van wie wij noemen:
Vader/*Moeder*, Zoon en Geest.

Welkom

Welkom allemaal, we zijn 1 mei vandaag, daarom heb ik een rood T-shirt aangetrokken, dag van de Arbeid. Traditioneel is dit ook het begin van de Mariamaand en ook voor geliefden is het een bijzondere dag. Dus een hartelijke dank aan Moniek voor de meiklokjes.

We zijn na Pasen en op weg naar Pinksteren.

Een tijd van verwarring, net zoals we zelf ervaren als we iemand verliezen, het zij door een overlijden hetzij door een andere oorzaak. We zijn verward, weten niet meer welke kant op, twijfelen aan de zin van het leven, als die er al is...

En dat is net zo in de verhalen die we er vandaag bijhalen.

De titel van deze viering is "Terug naar de rivier". En dat zal je kunnen horen in een aantal liederen. De rivier staat hier voor de levensbron, de levensader. Is die er dan, waar ligt die ook al weer, hoe geraak ik daar terug.

Vaak is het niet makkelijk om die rivier te vinden in je eentje, of de moed opvatten om er terug naar toe te gaan.

De vertwijfeling, de verlamming kan heel erg toeslaan. Denken we maar aan de pandemie van de afgelopen twee jaar of het gewapende conflict tussen Oekraïne en Rusland en alle gevolgen daarvan, ook op ons dagelijks leven.

We zijn nog in de droefenis van Goede Vrijdag gehuld. Zingen we deze gedachte uit in het lied Gij Zijt Voorbijgegaan.

Gij zijt voorbijgegaan

[Link naar Gij zijt Voorbijgegaan](#)

Gij zijt voorbijgegaan
een steekvlam in de nacht.
De vonken van uw naam
zijn ogen in ons hart.
In flarden hangt uw woord
om onze wereld heen,
wij leven in U voort,
wij zijn met U bekleed.

Gij zijt voorbij gegaan,
een voetspoor in de zee.

Gij zijt te ver gegaan,
Gij zijt een mens te veel.
Gij zijt voorgoed, Gij zijt
verborgen in uw God.
Geen stilte spreekt U uit,
ondenkbaar is uw dood.

Gij zijt voorbijgegaan,
een vreemd bekend gezicht,
een stuk van ons bestaan,
een vriend, een spoor van licht.
Uw licht is in mijn bloed,
mijn lichaam is uw dag,
ik hoop U tegemoet
zolang ik leven mag.

Lector: Openbaring 5, 6-14

Toen zag ik midden voor de troon een lam staan,
tussen de vier wezens en de oudsten.
Het zag eruit als een lam dat geslacht was
en het had zeven hoorns en zeven ogen;
dat zijn de zeven geesten van God,
die over de hele wereld zijn uitgestuurd.
Het lam ging naar degene die op de troon zat
en ontving de boekrol uit zijn rechterhand.
Op hetzelfde moment wierpen de vier wezens
en de vierentwintig oudsten zich voor het lam neer.
Ieder van hen had een lier en een gouden schaal vol wierook;
dat zijn de gebeden van de heiligen.
En ze zetten een nieuw lied in:
'U verdient het om de boekrol te ontvangen en zijn zegels te verbreken.
Want U bent geslacht
en met uw bloed hebt U voor God mensen gekocht uit alle landen en volken, van elke stam
en taal.
U hebt voor onze God uit hen een koninkrijk gevormd
en hen tot priesters gemaakt.
Zij zullen als koningen heersen op aarde.'
Daarna hoorde ik het geluid van een groot aantal engelen rondom de troon, de wezens en
de oudsten;
het waren er oneindig veel,
tienduizend maal tienduizenden, duizend maal duizenden.
Met luide stem riepen ze:
'Het lam dat geslacht is, komt alle macht, rijkdom en wijsheid toe,
en alle kracht, eer, lof en dank.'
Elk schepsel in de hemel, op aarde, onder de aarde en in de zee,
alles en iedereen hoorde ik zeggen:
'Aan Hem die op de troon zit en aan het lam komen de dank, de eer, de lof en de macht toe,

tot in eeuwigheid.'

De vier wezens antwoordden: 'Amen,' en de oudsten wierpen zich in aanbidding neer.

Duiding

De apocalyps of openbaring van Johannes, werd vermoedelijk geschreven in het heetst van de christenvervolging door de Romeinen. We krijgen verschillende visioenen voorgeschoteld, een patchwork van verschrikkelijke taferelen met monsterlijke figuren, kosmische omwentelingen en mythische beelden van vermoorde onschuld en het uiteindelijk onversaagd zegevieren van die onschuld en het goede, vermomd in symbool van het lam.

Die vroege christenen grepen terug naar verhalen en symbolen om voor zichzelf het nutteloze lijden en de verschrikking van de vervolging een plaats te geven. Waar moesten ze naar toe. Welke klok konden ze volgen?

Luisterlied: Monotonously rings the little bell

(Russisch Volksliedje-Russian

Patriarchate Choir

olv Anatoly Grindenko)

[Link naar Eentonig klinkt de kleine klok](#)

Eentonig klinkt de kleine klok
en de weg is nogal stoffig
en over de weidse velden
vloeit het lied van de koetsier.

Er is zoveel weemoed in dit lied
zoveel emotie in dit bekende lied
dat in mijn verkilde lijf
mijn hart oplicht met vuur
en zich andere nachten herinnert
en de velden en de wouden van mijn thuis

En in mijn ogen
die al heel lang droog stonden
welke een traan als een vonk.

Eentonig klinkt de kleine klok
zachtjes echoënd van verre
en mijn koetsier is stil gevallen
en de weg die ik te gaan heb is lang en ver.

Duiding

Dit lied vormt samen met de gospel *Down to the river*, de inspiratie voor een lied dat ik u verderop laat beluisteren.

Eentonig klinkt de kleine klok, is een Russisch volkslied. Politiek totaal fout vandaag, hoor ik u zeggen. Wees gerust, het uiteindelijk lied dat ik u laat horen, is van de hand van de Oekraïns-joodse componist Mikhail Alperin, maak je dus geen zorgen.

Dit Russische volksliedje dateert van lang voor het huidige conflict. De vertaling heb ik gemaakt op basis van een Engelse vertaling, daar mijn Russisch beperkt is tot "da"/ja en "mir"/vrede, "borsjt" en "samovar" terzijde gelaten. In dit liedje is het klokje, het symbool van de levensbron, de goede tijden thuis in de wijde velden. In het verkilde hart van de ik-figuur ontbrandt een vuur wanneer hij het klokje en het lied van de koetsier (zijn leidsman) hoort. In zijn ogen weldt een traan op. Met weemoed denkt hij terug aan vroegere tijden. Maar het lied van de koetsier verstild, enkel de klok hoort hij nog en hij weet dat de weg die hij te gaan heeft nog lang en ver is.

Inleiding op psalm 30

In psalm 30, die toegeschreven wordt aan David, horen we hoe David verwijst naar tijden waarin de tempel er nog niet was en hij overgeleverd was aan de strijd tegen zijn vijand en tegen zichzelf.

De joodse opvatting van feesten, is een feest als verdichtingsmoment, scharniermoment tussen heden, verleden en toekomst. Pas als die alledrie aan bod komen is het een echt feest. Je blikt terug, herINNERT je van waar je komt, wat en wie je hebt meegemaakt, doorstaan, meegekregen, verloren. Je kijkt waar je vandaag bent, aan een feestmaal, met de mensen die je omringen. En je blikt vooruit naar de toekomst, waar gaan we naar toe. Denk aan de typisch joodse paaswens: Volgend jaar in Jeruzalem? (Ik denk hier bij eerder aan het hemelse Jeruzalem dan aan het geografische). Twee zinnen heb ik in vetjes gezet omdat ik ze meeneem naar verderop.

Lector: Psalm 30.

Een lied bij de inwijding van de tempel. Van David.

Hoog wil ik U prijzen, HEER, want U hebt mij gered
en mijn vijand geen reden gegeven tot vreugde.
HEER, mijn God, ik riep U te hulp
en U hebt mij genezen.
HEER, U trok mij uit het dodenrijk omhoog,
ik daalde af in het graf, maar U hield mij in leven.
`Zing voor de HEER, u die Hem trouw bent,
loof zijn heilige naam.

**Zijn woede duurt een oogwenk,
zijn liefde een leven lang.**

Met tranen slapen we 's avonds in,
's morgens staan we juichend op.

In mijn overmoed dacht ik:
Nooit zal ik wankelen.
HEER, U had mij lief en ik stond als een machtige berg,
U verborg uw gelaat en ik bezweek van angst.

U, HEER, roep ik aan,
U, Heer, smee ik om genade.
Wat baat het U als ik sterf,
als ik afdaal in het graf?

Kan het stof U soms loven
en getuigen van uw trouw?

Luister, HEER, en toon uw genade,
HEER, kom mij te hulp.
U hebt mijn klacht veranderd in een dans,
mijn rouwkleed weggenomen, mij in vreugde gehuld.
Mijn ziel zal voor U zingen en niet zwijgen.
HEER, mijn God, U wil ik eeuwig loven

Luisterlied: Het lied dat we vervolgens beluisteren is de tweede inspiratiebron voor Mikhail Alperin geweest. *Down to the river of Down into the river* is een gospel of *spiritual*. Daarin worden we uitgenodigd om af te dalen naar de rivier, naar de levensbron, de levensader. Als ons spirituele leven verdort blijft, wij de weg niet meer weten. Vaak is het ook makkelijker als we samen naar de rivier gaan of als anderen ons toeroepen van aan die rivier. We beluisteren het hier in de versie van Alison Krauss, de variant door een koor van Amerikaanse Anabaptisten/wederdopers vind je aan het einde van deze viering.

[Link naar Down to the river](#)

A: As I went down in the river to pray
Studying about that good ol' way
And who shall wear the starry crown
Good Lord, show me the way

O sisters, let's go down
Let's go down, come on down
O sisters, let's go down
Down in the river to pray

B: As I went down in the river to pray
Studying about that good ol' way
And who shall wear the robe and crown
Good Lord, show me the way

O brothers, let's go down, ... =>A

O fathers, let's go down, ... => B

O mothers, let's go down, ... =>A

O sinners, let's go down, ... =>B

Hermien: Joh. 21,1-19

Hierna verscheen Jezus weer aan de leerlingen,
nu bij het Meer van Tiberias.

Dat gebeurde als volgt. Bij het meer waren Simon Petrus en Tomas (dat is Didymus, 'tweeling' die we kennen uit het verhaal van de ongelovige Tomas van vorige week

zondag), Natanaël uit Kana in Galilea, de zonen van Zebedeüs en nog twee andere leerlingen.

Simon Petrus zei: 'Ik ga vissen.'

'Wij gaan met je mee,' zeiden de anderen.

Ze stapten in de boot, maar de hele nacht vingen ze niets.

Toen het al ochtend werd, stond Jezus op de oever.

Maar de leerlingen wisten niet dat het Jezus was.

Hij riep: '**Hebben jullie iets te eten, jongens?**' 'Nee,' antwoordden ze.

'**Gooi het net uit aan de rechterkant van het schip,**' riep Jezus, 'dan lukt het wel.' Ze wierpen het net uit, en er zat **zo veel vis** in dat ze het niet omhoog konden trekken.

De leerling van wie Jezus veel hield zei tegen Petrus: 'Het is de Heer!'

Zodra Simon Petrus dat hoorde, deed hij zijn bovenkleed aan – want hij was nauwelijks gekleed – en sprong in het water.

De andere leerlingen kwamen met de boot en sleepten het net vol vis achter zich aan. Ze waren niet ver van de oever, ongeveer tweehonderd el.

Toen ze aan land kwamen zagen ze een vuurtje met vis erop en brood. Jezus zei:

'**Breng ook wat van de vis die jullie daarnet gevangen hebben.**'

Simon Petrus ging weer aan boord en trok het net aan land.

Het zat vol grote vissen, welgeteld honderddrieënvijftig, en toch scheurde het niet. Jezus zei tegen hen: '**Kom, eet iets.**' Geen van de leerlingen durfde Hem te vragen wie Hij was, ze begrepen dat het de Heer was.

Jezus nam het brood en gaf hun ervan, en Hij gaf hun ook vis.

Dit was al de derde keer dat Jezus aan de leerlingen verscheen nadat Hij uit de dood was opgestaan.

Toen ze gegeten hadden, sprak Jezus Simon Petrus aan: 'Simon, zoon van Johannes, heb je Mij lief, meer dan de anderen hier?'

Petrus antwoordde: 'Ja, Heer, U weet dat ik van U houd.'

Hij zei: 'Weid mijn lammeren.'

Nog eens vroeg Hij: 'Simon, zoon van Johannes, heb je Me lief?'

Hij antwoordde: 'Ja, Heer, U weet dat ik van U houd.'

Jezus zei: 'Hoed mijn schapen,' en **voor de derde maal** vroeg Hij hem:

'Simon, zoon van Johannes, houd je van Me?'

Petrus werd verdrietig omdat Hij voor de derde keer vroeg of hij van Hem hield.

Hij zei: 'Heer, U weet alles, U weet toch dat ik van U houd.'

Jezus zei: 'Weid mijn schapen.'

Werkelijk, Ik verzeker je, toen je jong was deed je zelf je gordel om en ging je waarheen je wilde, maar wanneer je oud wordt zal een ander je handen grijpen, je je gordel omdoen en je brengen waar je niet naartoe wilt.'

Met deze woorden duidde Hij aan hoe Petrus zou sterven tot eer van God. Daarna zei Hij: 'Volg Mij.'

Korte duiding Dit is een gigantisch rijke tekst, maar ik ga mijn best doen om mij tot een drietal zaken te beperken.

Het is een verschijningsverhaal en de leerlingen zijn bezig met hun dagelijkse bezigheden, vissen en het lukt niet. En "iemand" stelt hen een dagdagelijkse vraag: "Hebben jullie iets te eten, jongens." De ontmoeting met wat zo typisch is voor Jezus is iets, dat duidelijk wordt in het dagelijks leven.

Hij geeft hen een aanwijzing en dan lukt het vissen wel, wat zeg ik, wonderbaarlijk wel.

Ze gaan aan land, en er blijkt al eten te zijn. Waarom vroeg Jezus er dan naar?

Hij nodigt hen uit, want hij geeft te eten, maar wat ze zelf gevangen hebben is ook nodig, daar vraagt Jezus ook naar.

Het werken aan een leefbare, vruchtbare, voedzame wereld, zowel materieel als spiritueel, heb je niet helemaal zelf in de hand, maar wat je zelf kan bijdragen heeft wel degelijk belang.

Het fragment is tevens het laatste stukje Jezusverhaal van het Johannesevangelie. Wie het hele Johannesevangelie leest, ziet het water doorheen het boek stromen. Het is een vaak bespeeld thema om niet te zeggen een rode draad. Het verandert in wijn, geneest, wordt geschonken door een Samaritaanse, wordt gebruikt om de voeten te wassen, (Johannes is de enige die over de voetwassing vertelt)...

In de andere evangeliën vinden we de roeping van de apostelen aan het meer van Galilea, ze zijn aan het vissen. Het prille begin van de Jezusbeweging: "Ik zal mensenvissers van u maken." Bij Lucas vinden we daar ook de wonderbare visvangst, een parallel van dit verhaal. Daar zegt Jezus tegen de uitgeputte vissers die een hele nacht niks gevangen hebben. "Vaar naar het diepe." Een Oostendse bijbelkenner heeft mij er ooit op gewezen hoe tegendraads dit is, want in het "diepe" zijn geen vissen. Ga zoeken naar de essentie van het leven, het kruispunt van het meest menselijke en meest goddelijke op de plaats waar het het minst voor de hand ligt dat je het zal vinden.

Je kan deze finale van Johannes als een soort Ithaka bekijken, het verhaal van de Jezusbeweging startte aan het water en het keert terug naar het water. Het water dat leven, voedsel, uitzicht geeft ondanks de kruisiging.

Een andere spiegeling in dit fragment wordt gevormd door de drievoudige liefdesvraag die Jezus aan Petrus stelt. Petrus heeft Jezus drie maal verraden nog voor de haan kraaide. En daarmee kom ik terug bij onze psalm 30: "Zijn woede duurt een oogwenk, zijn liefde een leven lang." Een ogenblik woede, teleurstelling, maar dan zegeviert de reflex van de liefde. Wil Jezus Petrus de kans geven om toch nog neen te zeggen tegen zijn engagement, door het hem tot drie keer toe te vragen. Of staat hij begripvol open voor de kleinmenselijkheid van Petrus (die Jezus zelf voorzegt had) en wil hij hem ondanks die kleinmenselijkheid plechtig en officieel vragen om een verbond, om een engagement.

Lector: Voorbeden (Huub Oosterhuis) met tussenzang Keer u om naar ons toe, keer ons toe naar elkaar.

Van U de stilte die na woorden komt
Van U de zeeën en de dorst naar U
Om U de wit en roze waas van bloei
Over verschroeide aarde: morgendauw
Wiekslagen van de arend,
dit nieuw lied klimt op naar U.

Hoe werden wij zo'n broedplaats van geweld,
uw land, een land van sterven, wezenland:
de hooggezeten nog hogerop,
de neergedrukten dieper in het stof.

Als ooit woestijn een waterstroom, een vloed,
dorstige grond oase wordt van groen –
als ook de zwaluw, zelfs het musje vindt zijn nest bij U,
waarom de mensen niet?
Gij, die al zoveel lot gekeerd hebt,
keer ons toe naar U.

Geloofsbelijdenis

Het is niet gemakkelijk om te zeggen:
Ik geloof in God.
Wat zeg je dan?
Je zegt zo veel.
Een mens te veel.
Een God die mij draagt
en die van mij vraagt
te doen wat mogelijk is
en nog iets meer.
Een God die naar mij reikt
en die toekomst biedt:
wees mens van hoop,
ga in mijn spoor.
Een God die mens wordt,

warm en uitdagend,
die niet loslaat,
die zichzelf niet wil ontzien.
Een God die trouw is
en barmhartig
die onmacht kent
en die je omarmt.
Ja, daar wil ik in geloven.
Een God die uitdaagt,
stuwt, bemoedigt,
en zegt:
probeer het maar,
in Gods naam.....
samen.

**In dit lied wordt gevraagd om versterking om die weg samen te blijven gaan, tot voorbij,
ver voorbij Pinksteren dat nu misschien nog ver weg lijkt.**

Lied: Als stuifmeel voor de ziel (Kris Gelaude-Arnaut Malfliet)

Refrein:

Spreek, opdat woorden zich ontvouwen.
Steek op wind.
Voer ze mee als stuifmeel voor de ziel.

Wij zochten Hem in wat wij van Hem zagen.
Verweesd en haast verloren in nevels van gemis.
En toch.

Wij stonden op maar liepen onder wolken.
Verblind door eigen dromen, onwennig in de tijd.
En toch.

Klonk niet een stem in wat wij samenbrachten?
Een vonk reeds aangestoken werd smeltend vuur in ons hart.
Kom Geest.

Wegen naar hoop, die moeten mensen banen.
Geraakt door telkens tekens en feiten van vandaag.
Kom Geest.

Gebied over de gaven en tafelgebed

Met een terugblik op Pasen en de hoop op Pinksteren
mogen wij de vruchten eten
van een beloftevol land,
God van bevrijding.
Wij mogen zitten aan een tafel
waar niemand geweerd wordt
waar een wereld van delen wordt ingezet.
Verzamel ons rond Jezus
die zichzelf gaf ten einde toe
en voor altijd leeft in ons midden.

Eens, lang geleden,
is de mens begonnen met zaaien en maaien,
met dorsen en malen.
En hij bakte het eerste brood
om goed van te eten en dan weer verder te gaan.

Eens, lang geleden,
is de mens begonnen met plannen en sproeien,
met plukken en persen.
En hij vulde de eerste beker met wijn
om goed van te drinken en dan weer verder te gaan.

Eens, lang geleden,
is een mens, Jezus van Nazareth,
begonnen met zoeken en vinden,
met geven en delen. En Hij nam het brood en de beker en zei:

“Brood met anderen gedeeld,
en wijn voor anderen geschonken.
om volop mens van te worden
en dan weer met velen verder te gaan.”
Dan zullen we leven, voorgoed, zonder angst.
Van geven en ontvangen, van graag zien en beminnen.
En wij zullen weten
dat liefde is gedeeld en leed vergeten
dat de hemel de aarde is, de aarde de hemel,
om zomaar eindeloos verder te gaan.”

(Uit ‘Het kompas, verhalen voor de zevende dag’ – Van Gooi & Sticht)

Onze Vader

Communie:

Down to the Russian River

Tijdens de communie hoor je de muziek *Down to the Russian River* van de joods-Oekraïense Mikhail Alperin, uitgebracht in 2016 gezongen door oa zijn echtgenote Evelina Petrova-Alperin en het Oslo Chamber Choir.

Het lied dat je nu hoort zou geïnspireerd zijn op het Russische volksliedje dat je aan eerder hoorde en op het gospellied *Down to the River*.

De eigenlijke tekst heb ik niet kunnen achterhalen. Maar wie goed luistert, kan na het sologedeelte

van Evelina Petrova, het koor zachtjes *Down to the River* horen zingen.

In dit lied weerklinkt zowel de melancholie, de vertwijfeling als het zachtjes aanwassende vertrouwen én de oproep om toch naar de rivier af te dalen.

Ik hoop dat jullie er even intens van ge-niet-en als ik.

Nb: ik vond de verwijzing naar dit lied terug op een envelop die al minstens drie jaar op mijn bureau ligt, er stonden allerlei krabbels op, maar net voor hij in de papierdoos ging, zag ik in een hoekje de verwijzing naar dit lied staan. Een teken van hierboven of van de kosmos dat het toch nog in orde komt met mijn chaos en verzamelwoede?

[Link naar Down to the Russian River](#)

Danku

aan Herman en Majo voor hun geduld en doorzettingsvermogen om mij muzikaal te willen ondersteunen, dank aan Lieve voor lied en CD, dank aan Moniek voor de prachtige één-mei-klokjes, dank aan Constance om voor te lezen en dank aan Guy om mee te zoeken naar een optimale geluidstechnische ondersteuning, dank aan jullie om mee te komen vieren.

Zending en zegen

Alvorens deze viering uit te zingen met het Paaslied *Laaie omhoog het vreugdevuur van Pasen*, rest mij nog het volgende. Bij het naar buitengaan kan je nog even nagenieten van Down to the river, dit keer gezongen door een koor van wederdopers, of misschien klinken Mennonieten en Amish bekender in jullie oren.

[Link naar Down in the River \(koorversie\)](#)

Ik haal tot slot nog de versen naar voren uit de Psalm van vandaag.

Zing voor de HEER, u die Hem trouw bent,
loof zijn heilige naam.

Zijn woede duurt een oogwenk,
zijn liefde een leven lang.

Moge wij zo mens zijn tegen over elkaar, woede die een oogwenk duurt, maar vooral liefde een leven lang en verder.

Daartoe zegene ons, Vader-Moeder, Zoon en Heilige Geest.
Prettige Zondag.

Slotlied Laaie omhoog

Tegen het duister dat verwarring zaait
onder bevrijders, kinderen van vrede,
onder de zoekers naar gerechtigheid
laaie omhoog het vreugdevuur van Pasen,
laaie omhoog het vreugdevuur van Pasen!

Tegen het duister dat verleiding kweekt
om in bevrijding niet meer te geloven,
om alle hoop de bodem in te slaan:
laaie omhoog het vreugdevuur van Pasen,
laaie omhoog het vreugdevuur van Pasen!

Tegen het duister dat vertraging wekt,
wel mooie woorden maar geen vredesdaden,
uitstel van toekomst en gerechtigheid:
laaie omhoog het vreugdevuur van Pasen,
laaie omhoog het vreugdevuur van Pasen